

ISSN 2657-6511

łódzkie.pl

CZASOPISMO SAMORZĄDOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

wydanie specjalne

taki był rok 2020

Rok 2020 został zdominowany przez pandemię koronawirusa. Zarząd województwa łódzkiego szybko zareagował na tę trudną sytuację, niektóre rozwiązania Łódzkie wdrożyło jako pierwszy region w Polsce. Z których sukcesów w walce z epidemią jest pan najbardziej dumny?

- Od początku wiedzieliśmy, że do walki z pandemią i jej skutkami trzeba podejść wielowymiarowo. Założyliśmy, że nasze działania oprzemy na czterech filarach, czyli wszechstronnemu wsparciu dla pacjentów, personelu medycznego, przedsiębiorców i mieszkańców. Mogę dziś spokojnie powiedzieć, że ta strategia przyniosła efekty. I to mierzone naprawdę imponującymi kwotami. Blisko 200 mln zł na sprzęt dla szpitali i wsparcie dla służb medycznych, prawie półtora miliarda złotych na pomoc dla przedsiębiorców. Prawie 25 milionów złotych dla pracowników i mieszkańców domów pomocy społecznej. Ponad milion maseczek jednorazowych rozdanych mieszkańcom województwa. Kluczowe w naszej walce z pandemią było też szukanie pieniędzy w wielu źród-

Prace nad strategią były też ważną częścią rozpoczętej jesienią serii spotkań z mieszkańcami w cyklu „Porozmawiamy w Łódzkiem”.

- Spotkania zaplanowaliśmy na początek 2020 roku. Plany pokrzyżował nam koronawirus. Ale strategia była tylko jednym z powodów naszego wyjścia w teren. Ważniejsze było to, aby pokazać, że ważni są dla nas mieszkańcy całego województwa, że chcemy się wsluchiwać w ich potrzeby. Chcieliśmy też zaprezentować to, co jako urząd marszałkowski mamy do zaoferowania, porozmawiać o tym, co robimy, o naszych projektach i konkursach. Dlatego w spotkaniach brali udział fachowcy stojący na czele departamentów i programów. Miałem wiele sygnałów, że urząd marszałkowski to dla mieszkańców regionu odległa instytucja w Łodzi. Chcę zmienić ten wizerunek.

Rok 2020 to także pana osobiste zaangażowanie w sprawy inwestycji, które nie są bezpośrednio finansowane z budżetu województwa. Choćby węzeł Teofilów na trasie S-14 czy kolej dużych prędkości. Na ile

To był czas wyzwań

- podsumowuje rok 2020 Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego

łach. Podjęliśmy szybkie decyzje o wykorzystaniu środków unijnych, na co dostaliśmy zgodę jako jeden z pierwszych samorządów wojewódzkich w Polsce. Do tego wykorzystaliśmy wszelkie formy pomocy oferowane przez rząd. To przyniosło efekty, z których jestem zadowolony i dumny.

Walka z pandemią to także dotacje dla naukowców, którzy pracują nad skutecznymi sposobami leczenia Covid-19. Na przykład Uniwersytetu Medycznego.

- Aby skutecznie walczyć z wirusem, musimy wiedzieć o nim wszystko. Kiedy pojawiła się możliwość dofinansowania badań prowadzących do lepszego poznania mechanizmów działania choroby, nie miałem wątpliwości, że musimy wesprzeć te działania. Zwłaszcza że projekt badawczy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi to ogromna szansa na to, że łatwiej będzie leczyć najcięższe objawy Covid-19.

Trwa intensywna praca nad Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego do roku 2030. Jaki jest stopień zaawansowania prac nad tym dokumentem?

- Tę pracę opóźnił wybuch pandemii. Byliśmy zmuszeni poprosić radnych wojewódzkich o przesunięcie ostatecznego terminu złożenia dokumentu. Podczas konsultacji, które trwały do marca, dostaliśmy dużo ciekawych propozycji od samorządów, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Jednak ja czułem niedosyt, bo nie wyczerpywało to potencjału, jaki ma nasz region. Dlatego poprosiłem o, nazwijmy to, dogrywkę. Prace nad strategią dobiegają końca. Przygotujemy dobry plan na najbliższe dziesięciolecie, który pozwoli spokojnie inwestować w rozwój województwa i skutecznie walczyć z tym, co dziś jest naszą słabszą stroną.

w tych działaniach przydają się kontakty z czasów pracy poselskiej i ministerialnej?

- Dobra współpraca z rządem przynosi wymierne korzyści dla naszego województwa. Moje kontakty czasami się przydają, ale to nie oznacza, że gwarantują sukcesy. To wymaga pracy, zaangażowania, pokazywania potencjału województwa i szerokich, ogólnopolskich korzyści, jakie przyniosą inwestycje w naszym regionie.

Między innymi we współpracy z rządem i spółką Wody Polskie udało się rozpocząć szereg działań pod hasłem „Nawadniamy Łódzkie”. Ważnych dla rolników, ale także dla bezpieczeństwa mieszkańców terenów położonych przy akwenach i rzekach. Jakie nadzieje pan z tym wiąże?

- Duże, ponieważ to także działania na wielu płaszczyznach. To z jednej strony walka z problemem niedoboru wody, który dotyka rolników, a z drugiej, gwarancja bezpieczeństwa dla ludzi mieszkających na terenach zagrożonych powodzią. Dzięki inwestycjom wartym w sumie kilkaset milionów złotych poprawiamy retencję wody w naszym regionie. Spółki wodne już drugi rok z rzędu otrzymują dotacje na budowę i remonty jazów, na odmulanie i pogłębianie rowów melioracyjnych. Tylko w tym roku były to w sumie 4 miliony złotych, z czego 2 miliony pochodziły z budżetu województwa. Dzięki porozumieniu ze spółką Wody Polskie na terenie naszego regionu powstanie ponad sto nowych urządzeń piętrzących wodę. Dobry przykład tej współpracy to rozpoczęte na początku grudnia prace przy pogłębianiu Pilicy. Ta inwestycja, warta 40 milionów złotych, zabezpieczy mieszkańców Sulejowa przed powodzią, a podczas suszy ma zapobiec obniżaniu poziomu wody w Zalewie Sulejowskim. Mam nadzieję, że dzięki tym kompleksowym działaniom,

ujętym pod hasłem „Nawadniamy Łódzkie”, nie będziemy już musieli patrzeć na rozpacz rolników, którzy zmagają się z suszą czy na łodzie zacumowane na wyschniętych brzegach akwenów.

Jednym ze sztandarowych pana projektów była walka z wykluczeniem komunikacyjnym, dzięki któremu tysiące mieszkańców województwa zyskało połączenia autobusowe. W tym roku zostały otwarte kolejne trasy. Jest pan zadowolony z realizacji tego programu?

- Oczywiście. Tutaj także wystarczy przytoczyć liczby. Mieszkańcy aż 220 miejscowości zyskali połączenia autobusowe na 36 liniach, a to oznacza, że w końcu mogą spokojnie dojechać do pracy, szkoły czy szpitala. Ale moja walka z wykluczeniem komunikacyjnym trwa. Analizujemy sytuację, co może zaowocować kolejnymi połączeniami. Przypomnę też, że nasze projekty budowy linii kolejowych zostały zakwalifikowane do drugiego etapu rządowego programu Kolej Plus. To dobra prognoza na to, że duża grupa mieszkańców regionu zyska także możliwość podróżowania pociągami.

Jak zapamięta pan rok 2020?

- Jako trudny i pełen wyzwań rok pandemii. Ale także jako rok, w którym mimo wszystko udało się zrealizować wiele planów.

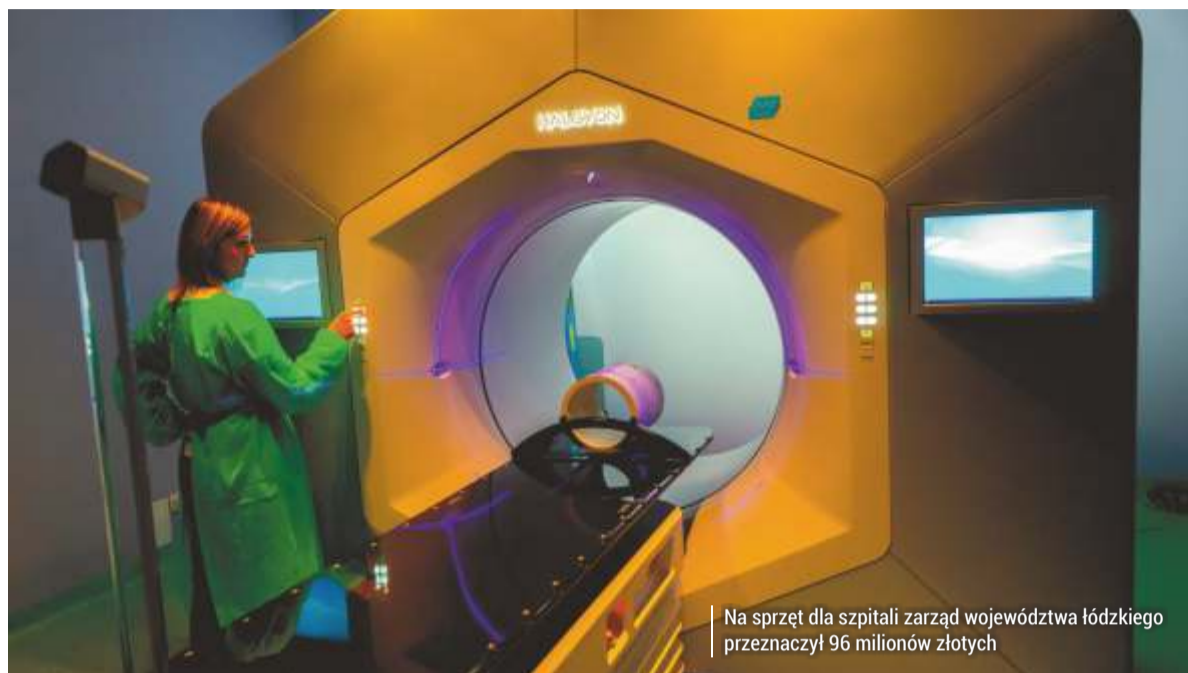
Czego życzy pan mieszkańcom województwa na rok 2021?

- Zdrowia i jak najszybszego powrotu do normalności, takiej sprzed epidemii koronawirusa. Życzę też Państwu kreatywności i pomysłowości w planach na rozwój waszych małych ojczyzn. Gwarantuję, że pomożemy w ich realizacji.

Rozmawiał: Andrzej Adamczewski

Beata Graszka

Covid-19. Po pierwsze, szpitale i służby medyczne

Na sprzęt dla szpitali zarząd województwa łódzkiego przeznaczył 96 milionów złotych

Przełom lutego i marca 2020 roku. Polacy z niepokojem przeczesują serwisy informacyjne, oglądają konferencje prasowe ministra zdrowia, śledzą doniesienia z krajów Europy i świata. Ta wiadomość zelektryzowała nas 4 marca. Tego dnia został potwierdzony pierwszy przypadek zakażenia koronawirusem w naszym kraju. Od tej chwili zmieniło się w naszym życiu niemal wszystko...

Pandemia zmusiła nas do zmiany planów i zamierzeń. Określiła nowe zasady w kontaktach między ludźmi, wyznaczyła nowe standardy w pracy i codziennym życiu. Zdeteminowała to, jak żyjemy, bez względu na wiek czy status społeczny.

Ograniczona została możliwość spotykania się i przemieszczania. Wiele firm i zakładów pracy zostało zamkniętych. Na ciężką próbę wystawiona została służba zdrowia. Lekarze, pielęgniarki, diagnosty laboratoryjni, ratownicy medyczni stanęli na pierwszej linii frontu walki z wirusem. Od pierwszych chwil rozwijającej się w szybkim tempie epidemii było wiadomo, że to właśnie służba zdrowia jest najważniejszym elementem strategii przeciwdziałania pandemii Covid-19 oraz jej skutkom.

Samorząd województwa łódzkiego od pierwszych chwil epidemii widział i doceniał powagę sytuacji. Błyskawicznie podejmowane działania pozwoliły na wszechstronną pomoc mieszkańcom regionu. Jednak walka z epidemią to ogólnonarodowe działania, do których nie można podchodzić indywidualnie, bez koordynacji z innymi podmiotami. W naszym województwie ta współpraca była zaplanowana i dobrze zorganizowana. To dało szybkie efekty. W porozumieniu z wojewodą łódzkim Tobiaszem Bocheńskim ustalono, że jedynym szpitalem przyjmującym zakażonych koronawirusem będzie szpital wojewódzki w Zgierzu. Na

pierwszej linii frontu od początku był wojewódzki szpital zakaźny im. Biegańskiego w Łodzi, który przyjmował pierwszych zakażonych pacjentów. Ta współpraca w dziedzinie polityki i opieki zdrowotnej

KUPILIŚMY

34

ambulanse

6

tomografów komputerowych

125

respiratorów

142

kardiomonitorów

9

aparatów rentgenowskich

486

pomp infuzyjnych

139

łóżek OIOM

trwa. Jej efektem są decyzje podjęte przez zarząd województwa łódzkiego o przeznaczeniu potężnych funduszy na walkę z epidemią.

Województwo Łódzkie jako jedno z trzech pierwszych w Polsce otrzymało formalną zgodę Komisji Europejskiej na przeznaczenie pieniędzy unijnych na walkę z Covid-19. Urząd Marszałkowski WŁ opracował programy wsparcia, które wciąż są realizowane.

– Nasze programy, realizowane w oparciu o fundusze Unii Europejskiej, pozwalają wyposażać szpitale oraz inne placówki zdrowia w specjalistyczny sprzęt, tak potrzebny w walce z pandemią. Pozwalają także zabezpieczyć personel medyczny, czyli ludzi pracujących na pierwszej linii tej walki, w środki ochrony osobistej – mówi marszałek Grzegorz Schreiber.

O tym, jak ważne było to wsparcie, mówią liczby i kwoty. Na wyposażenie szpitali Urząd Marszałkowski WŁ przekazał ponad 96 milionów złotych. Za te pieniądze kupiono 34 ambulanse, 6 tomografów komputerowych, 125 respiratorów, 9 aparatów rentgenowskich, 142 kardiomonitorów, 486 pomp infuzyjnych, 139 łóżek dla oddziałów intensywnej opieki medycznej. Za ponad 130 tysięcy złotych kupiono analizator immunologiczny do oznaczania przeciwciał w osoczu ozdrowieńców. Dzięki staraniom marszałka Grzegorza Schreibera udało się pozyskać również sprzęt, między innymi z Agencji Rezerw Materiałowych. To 24 respiratory i 66 kardiomonitorów. Środki ochrony osobistej dla lekarzy i pielęgniarek, a więc maseczki, kombinezony,

przyłbice i rękawice, do tej pory kosztowały 36 milionów złotych.

Pod koniec roku samorząd województwa wygospodarował kolejne 10 mln zł na bezpośrednie wsparcie dla szpitali wojewódzkich. Z tej kwoty 3 mln zł zostały przeznaczone na zakup środków ochrony osobistej, tj. płynów do dezynfekcji, maseczek i kombinezonów. Pozostała część tej sumy, czyli 7 mln zł, została wykorzystana na zakup respiratorów, kardiomonitorów, pomp infuzyjnych, łóżek na potrzeby anestezjologii i intensywnej terapii oraz aparatów do wysokoprze-

plywowej terapii tlenowej. Są to urządzenia wspomagające leczenie pacjentów, którzy mają trudności w oddychaniu, ale nie wymagają jeszcze respiratorów.

– Pracę ludzi z pierwszej linii frontu walki z Covid-19 docenialiśmy i wspieraliśmy też w inny, istotny sposób. Na dodatki do pensji dla medyków zajmujących się pacjentami z COVID-19 w naszych szpitalach przeznaczyliśmy ponad 24,5 miliona złotych. Były to pieniądze z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa – dodaje Grzegorz Schreiber.

Sprzęt do szpitali przekazywali członkowie zarządu województwa, w tym marszałek Grzegorz Schreiber

Wicemarszałek Piotr Adamczyk przekazał respiratory dla szpitala im. Biegańskiego w Łodzi

Wicemarszałek Zbigniew Ziemia przekazał kardiomonitorów dla szpitala w Bełchatowie

Andrzej Adamczewski

Symboliczne czeki wręczali wicemarszałek Zbigniew Ziemia oraz członek zarządu województwa Robert Baryła i radni wojewódzcy, m.in. Zbigniew Linkowski (drugi z lewej)

Wsparcie, które dotarło na czas

Ponad 24,5 miliona złotych dostali na początku września mieszkańcy i pracownicy domów pomocy społecznej w programie „Łódzkie Pomaga”.

– To było bardzo istotne wsparcie – mówi Aleksandra Gadomska, dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Sieradzu.

DPS w Sieradzu to jedna z największych tego typu placówek w Łódzkiem. W podzielonym na trzy filie DPS mieszka blisko 380 pensjonariuszy; pracuje tu 260 osób. W programie „Łódzkie Pomaga” placówka została wsparta kwotą prawie 1,5 miliona zł.

– Wyposażaliśmy 19 izolatoriów dla mieszkańców i pracowników. Na dopłaty do pensji dla nas, pracowników DPS, każdy zastrzyk gotówki jest niezwykle cenny, zwłaszcza w tak trudnym okresie pandemii. Nasi pracownicy mogli też nocować na terenie DPS, by nie narażać na zakażenie koronawirusem swoich bliskich – wylicza Aleksandra Gadomska.

W izolatoriach, oprócz łóżek i mebli, znalazły się dyfuzory tlenu, pulsoksymetry i termometry bezdotykowe. – Program zagwaran-

tował środki, które dotarły do nas w odpowiednim momencie. Najbardziej kłopotliwa była druga fala epidemii w październiku i listopadzie, a my zdążyliśmy się do niej przygotować – podsumowuje dyrektor sieradzkiego DPS.

„Łódzkie Pomaga” to projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Wniosek złożony przez Województwo Łódzkie za pośrednictwem Regionalnego Centrum Polityki Społecznej został wybrany do dofinansowania w naborze ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zorganizowanym w trybie nadzwyczajnym. Głównym celem projektu było zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa epidemicznego podopiecznym oraz kadrze domów pomocy społecznej, zapobieganie rozprzestrzenianiu się COVID-19 w instytucjach opiekuńczych oraz łagodzenie skutków epidemii koronawirusa w grupach dużego ryzyka.

– To pracownicy domów pomocy społecznej będą korzystać z możliwości finansowych, jakie daje program „Łódzkie Pomaga” – mówi we wrześniu Zbigniew Ziemia, wicemarszałek województwa łódzkiego. – W skali naszego regionu te

możliwości będą dotyczyły sześćdziesięciu domów pomocy społecznej.

Wsparcie było skierowane do podmiotów prowadzących domy pomocy społecznej. O pieniądze mogły występować lokalne samorządy, stowarzyszenia, fundacje, kościelne osoby prawne, spółki i przedsiębiorcy. Projekt realizowało Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi – jednostka samorządu województwa. Wnioski złożyły 33 podmioty, prowadzące 61 domów pomocy społecznej – 20 samorządów i 13 podmiotów niepublicznych. Pieniądze otrzymali wszyscy, którzy wystąpili o wsparcie.

Najwięcej, prawie 5,8 mln zł, otrzymały władze Łodzi, które prowadzą 13 domów pomocy społecznej. Kolejne wnioski z najwyższą kwotą zostały złożone przez: powiat sieradzki – 1,8 mln zł dla 2 DPS, powiat pabianicki – 1,5 mln zł dla 2 DPS oraz powiat kutnowski – 1,2 mln zł dla 5 domów pomocy społecznej. Wsparcie mogło być przeznaczone na wypłatę dodatków do wynagrodzeń pracowników DPS, zapewnienie możliwości noclegu dla pracowników DPS poza miejscem zamieszkania, na utworzenie tymczasowych miejsc na kwarantannę dla podopiecznych i pracowników DPS.

Plan szczepień na COVID-19 poznaliśmy w Łodzi

Maciej Mroczyński

W Łodzi premier Mateusz Morawiecki ogłosił na początku grudnia plan szczepień na COVID-19. Jak poinformował, Polska podpisała umowy na dostawę ponad 45 milionów dawek szczepionki z trzema firmami farmaceutycznymi: Astra-Zeneca, Pfizer BioNTech oraz Johnson&Johnson.

– Szczepionki na Covid-19 mogą stać się naszą szansą na powrót do normalności – mówił premier Mateusz Morawiecki – Pierwsze szczepienia mogą zostać przeprowadzone mniej więcej za dwa miesiące. Czekamy na ostateczne decyzje Europejskiej Agencji Leków.

Prezes Rady Ministrów wraz z Tobiaszem Bocheńskim, wojewodą łódzkim i Grzegorzem Schreiberem, marszałkiem województwa łódzkiego, wizytowali też szpital rezerwy w hali Expo przy al. Politechniki w Łodzi, gdzie spotkali się z przedstawicielami lekarzy. Przypomnijmy, że to pierwszy szpital rezerwy

utworzony po powołaniu tego typu lecznicy na Stadionie Narodowym w Warszawie. Szpital został skonstruowany w taki sposób, aby nie tylko sprzęt medyczny, ale też infrastruktura mogły zostać wykorzystane w innych szpitalach wojewódzkich, gdy nie będzie zagrożenia epidemicznego.

Mateusz Morawiecki oraz wojewoda Tobiasz Bocheński i marszałek Grzegorz Schreiber obejrzały szpital rezerwy w hali Expo

Beata Graszka

Ponad miliard zł

Łukasz Stajuda, dyrektor Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi, przedstawia szczegóły wsparcia dla przedsiębiorców

Pomoc firmom w dobie pandemii i walka z jej katastrofalnymi skutkami należały do kluczowych wyzwań.

– To był trudny rok dla polskiej i europejskiej gospodarki. Pandemia koronawirusa nie oszczędziła żadnego kraju na naszym kontynencie. W Polsce wiele firm musiało się zmierzyć z niespotykanymi dotąd problemami. Rząd oraz samorząd województwa łódzkiego zrobiły dużo, aby pomóc przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w najtrudniejszej sytuacji. Rządowe tarcze i programy pomoco-

we, stworzone przez samorząd naszego województwa, były wsparciem dla rzeszy firm, pomogły ocalić tysiące miejsc pracy – mówi marszałek województwa łódzkiego Grzegorz Schreiber.

Samorząd województwa łódzkiego jako jedyny w Polsce opracował i zrealizował program zakupu czterech milionów maseczek wielokrotnego użytku. Szycie maseczek powierzone zostało firmom

Maciej Petrycki

Nowoczesne karetki dla pogotowia

Wicemarszałek Piotr Adamczyk przy przekazaniu ambulansów

Trzydzieści cztery najnowocześniejsze karetki trafiły w tym roku do Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi. Wartość zakupu sprzętu ratującego zdrowie i życie ludzi wynosi 15 mln zł.

– W związku z zagrożeniem koronawirusem podjęliśmy działania zmierzające do unowocześnienia sprzętu w wielu zakresach. Dotyczyło to między innymi karetek, ponieważ przy zagrożeniu życia to właśnie nowoczesna karetka może być kluczowym warunkiem ratowania pacjentów – mówił Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego, komentując zakup samochodów dla wojewódzkiego pogotowia.

Jak łatwo policzyć, wartość jednego ambulansu wynosi pół miliona zł. Karetki są wyposażone w no-

woczesny sprzęt: najnowszy defibrylator, jeden z najnowszych respiratorów, pompę infuzyjną, krzesło kardiologiczne, wytrzymałe nosze z udźwigiem do 250 kg oraz system wspomagania, a także systemy do reanimacji LUCAS.

Co ważne, w ramach projektu do pogotowia trafiły też 4 specjalistyczne ambulanse: dwa bariatryczne dla osób nadmiernie otyłych oraz dwa neonatologiczne dla noworodków. Pieniądze na ten cel Urząd Marszałkowski pozyskał z Unii Europejskiej w ramach walki z Covid-19.

tych dla przedsiębiorców

tać na zmianę branży - ponad 114 milionów złotych, oraz finansowanie kapitału obrotowego mikro i małych przedsiębiorstw - ponad 57 mln zł. Podstawowym celem pomocy kierowanej do mikro i małych przedsiębiorców było i jest utrzymanie miejsc pracy. Za pozyskane fundusze można było na przykład sfinansować zakup maszyn, sprzętu, programów i aplikacji, a nawet reklam w internecie, czy utworzenie strony internetowej.

Dodatkowo w ramach tarczy antykrzysowej za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy do przedsiębiorców trafiło ponad miliard złotych. Firmy mogły wykorzystać te pieniądze na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń i składek ZUS, dofinansowanie kosztów jednoosobowych działalności gospodarczych i kosztów działalności organizacji pozarządowych.

Prawie 111 milionów złotych wyniosła pula środków na preferencyjne pożyczki dla przed-

siębiorców. Samorząd województwa łódzkiego, w porozumieniu z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, wprowadził udogodnienia, które pomagały rozwiązać trudności i korzystnie wpłynąć na kondycję finansową przedsiębiorstw. To między innymi wydłużenie czasu na spłatę pożyczek, a także wprowadzenie tzw. wakacji kredytowych, czyli przerw w spłacie zobowiązań.

Myśląc o przedsiębiorcach, Urząd Marszałkowski uruchomił internetową stronę informacyjną www.biznes.lodzkie.pl/koronawirus, której celem jest dostarczanie informacji o koronawirusie oraz o pomocnych rozwiązaniach. Natomiast na Facebooku utworzona została grupa pod nazwą Łódzkie walczy z Covid-19, która kojarzy ze sobą firmy posiadające materiały do wytwarzania maseczek, kombinezonów ochronnych, z ludźmi, którzy mają moce, aby je wyprodukować i przekazać szpitalom.

z regionu łódzkiego. Dzięki temu przedsiębiorcy otrzymali wsparcie finansowe wysokości 4 milionów złotych. Kolejne 3,7 miliona złotych przedsiębiorcy otrzymali za uszycie kombinezonów, które przekazane zostały pracownikom medycznym.

- Dzięki dotacjom, które zagwarantowaliśmy, nasze firmy zyskały w sumie 171 milionów złotych - dodaje Grzegorz Schreiber.

To niebagatelne wsparcie przedsiębiorcy mogli wykorzystać

Potrzeby właścicieli firm były z nimi konsultowane online

Dariusz Kulas

Mikrogranty na walkę z Covid-19

Wojewódzki program mikrograntów na rzecz walki z COVID-19 to kolejny ważny element przeciwdziałania skutkom epidemii koronawirusa. Na realizację zadań publicznych z tego programu zarząd województwa łódzkiego przeznaczył 300 tys. zł.

By sięgnąć po pieniądze z tej puli, organizacje pozarządowe z naszego regionu zgłosiły ponad 250 ofert. Dotacje otrzymały 62. Swoje pomysły mogły zgłaszać fundacje, stowarzyszenia, kluby sportowe. Najwięcej wniosków dotyczyło kultury, sztuki, ochrony dziedzictwa kulturowego, ochrony i promocji zdrowia, sportu. Były także projekty działań na rzecz porządku i bez-

pieczeństwa publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności. Wartość jednej dotacji wynosiła od 2600 zł do 5000 zł. Najwięcej propozycji wpłynęło z Łodzi oraz powiatów sieradzkiego, łowickiego, zduńskowolskiego, tomaszowskiego i wieluńskiego.

Wśród organizacji, które otrzymały mikrogranty, był skier-niewicki oddział Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowe-

go. Dotacja przeznaczona została na projekt „Przygotuj się do sezonu letniego, zadбай o odporność organizmu, przeciwdziałaj COVID-19, ćwicz w domu”. Kolejną organizacją, która otrzymała wsparcie był Miejsko-Gminny Uczniowski Klub Sportowy „Pogoń Zduńska Wola”. Dotacja została przyznana na zadanie „Trening w czasach korony”.

300

tys. zł wyniosła pula na program mikrograntów na rzecz walki z COVID-19

tyle projektów otrzymało dofinansowanie

62

Dariusz Kulas

Kombinezony dla lekarzy, zlecenia dla firm

Samorząd województwa łódzkiego zamówił u lokalnych przedsiębiorców kombinezony ochronne dla personelu medycznego. Był to element projektu walki z epidemią koronawirusa.

Marszałek Grzegorz Schreiber 3 czerwca odwiedził dwie firmy, które przyjęły zlecenie na szycie kombinezonów ochronnych: Wamatex z Aleksandrowa Łódzkiego oraz ANS Sylwester Jurek z Ksawerowa

- To dla nas bardzo ważne zlecenie, bo każde zlecenie, każdy klient to pomoc w trudnych czasach pandemii. Ale zlecenie od pana marszałka ma znaczenie szczególne, bo jest przeznaczone dla mniejszych i większych firm w województwie łódzkim. Chcemy, by nasze certyfikowane wyroby były w szpitalach i wszystkich miejscach, gdzie przydadzą się do ochrony zdrowia - mówił Andrzej Wiczorek, właściciel firmy

Wamatex z Aleksandrowa Łódzkiego.

Wamatex była jedną z firm, które szyły kombinezony ochronne dla personelu medycznego na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego WŁ. W projekcie, który umożliwił to wsparcie, kupowane były także maseczki chirurgiczne, przyłbice, rękawice. Zakupy były finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa.

Andrzej Adamczewski

Ponad milion maseczek dla mieszkańców województwa

Zarząd Województwa Łódzkiego przekazał mieszkańcom regionu ponad milion sto dwadzieścia cztery tysiące maseczek wielokrotnego użytku. Była to konkretna pomoc w ochronie przed zarażeniem wirusem SARS-CoV-2.

Co bardzo ważne, uszycie maseczek zostało zleczone lokalnym przedsiębiorcom. W oparciu o fundusze Unii Europejskiej Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego jako jedyny w Polsce stworzył projekt, dzięki któremu wsparcie w trudnych czasach pandemii otrzymało blisko 160 firm, głównie mikro i małych przedsiębiorstw z naszego regionu.

Maseczki mieszkańcy regionu mogli odbierać w instytucjach należących do Urzędu Marszałkowskiego, rozdawali je konduktorzy w pociągach Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, pomagali rozdawać policjanci i żołnierze.

Marszałek Grzegorz Schreiber podczas pierwszej akcji pakowania maseczek

Maciej Petrycki

Promyki nadziei w czasie pandemii

W szpitalach należących do samorządu województwa łódzkiego doszło do zdarzeń, które w dobie epidemii dawały radość i przynosiły otuchę. Na świat przyszły trojaczki oraz Klara, pierwszy w Polsce zdrowy maluch, którego mama była zakażona koronawirusem.

Opuszczającej szpital Klarze oraz jej rodzicom marszałek Grzegorz Schreiber wręczył wyprawkę

Ada, Romek i Julek to trojaczki urodzone w łódzkim szpitalu im. Madurowicza. Dzieci przyszły na świat w 33. tygodniu ciąży. Jak mówili lekarze, poród był

bardzo rzadkim przypadkiem, nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Dlaczego? Otóż każde z dzieci miało swój worek owodniowy i łożysko. Niestety, z powodu pande-

mii ich mama Agnieszka z mężem Pawłem nie mieli bezpośredniego kontaktu z maluchami. Mogli je natomiast obserwować za pomocą kamery.

Nie inaczej było w wojewódzkim szpitalu w Zgierzu, gdzie na świat przyszła Klara. Dziewczynka słyszała po urodzeniu głos mamy, jej śpiew i kołysanki, wsłuchiwała się także w głos taty, a to dzięki nagraniom na smartfonach, które dziecku przynosiły pielęgniarki. Klara tuż po urodzeniu nie mogła mieć kontaktu z rodzicami, ponieważ oboje byli zarażeni koronawirusem.

Poród w zgierskiej placówce był pionierski w Polsce. Mama dziecka, po informacji, że mąż ma dodatni wynik zakażenia koronawirusem, przebywała na kwarantannie. Kilka dni przed porodem również u niej potwierdzono zakażenie. Po tej informacji natychmiast zawiadomiła ginekologa prowadzącego ciążę i trafiła do szpitala w Zgierzu.

Procedurą przyjęcia zajmował się zespół ginekologiczno-położniczy, kierowany przez prof. Przemysława Oszukowskiego. Poród nie był prostym zabiegiem, ponieważ personel musiał być ubrany w kombinezony i potrójne rękawiczki. Na szczęście doświadczony zespół lekarzy poradził sobie, a mała Klara z rodzicami, którzy szczęśliwie pokonali chorobę, wróciła do domu.

Badania, które pomogą leczyć Covid-19

Beata Graszka

Ta informacja również dodała nam otuchy. Zarząd Województwa Łódzkiego wsparł projekt badawczy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, dzięki któremu będzie łatwiej leczyć najcięższe objawy choroby, wywołanej przez koronawirusa.

Projekt nosi nazwę „Badanie komórek krwi w przewidywaniu ciężkiego przebiegu infekcji COVID-19: wykorzystanie oceny aktywności enzymów wirusa SARS-CoV-2 w cytometrii masowej”. Badania prowadzone podczas realizacji projektu pozwolą lepiej rozpoznawać przyczyny ciężkiego przebiegu Covid-19, a tym samym skuteczniej leczyć chorobę.

– To będą badania komórek układu odporności. Dlaczego to takie istotne? Dlatego, że wiemy, iż ciężki przebieg infekcji koronawirusowej nie jest pochodną tego, że wirus zakaża jakieś komórki. Jest to prawdopodobnie związane z przestawieniem układu odporności, który w pewnym momencie sam zaczyna zbyt gwałtownie reagować i niszczyć tkankę, na przykład płuc. W ten sposób pacjent ma ciężki przebieg choroby. Dlaczego tak jest? Nie wiemy, ale mam nadzieję, że nasze badania będą w stanie to wyjaśnić – mówi profesor Wojciech Młynarski z Uniwersytetu Medycznego, pod kierunkiem którego pracuje zespół badawczy.

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego przekazał na ten projekt 465 tys. zł dotacji.

Dzięki porozumieniu podpisanemu w sierpniu między Urzędem Marszałkowskim Województwa Łódzkiego i PFRON, organizacje pozarządowe pomagające osobom niepełnosprawnym będą mogły skuteczniej sięgać po fundusze unijne.

– Warto marzyć, bo marzenia się spełniają – mówiła Agnieszka Niedźwiedzka, prezes Towarzystwa Przyjaciół Niepełnosprawnych z Łodzi. – Jestem w stu procentach przekonana, że to, co się dziś wydarzyło, uratuje życie niejednej osoby.

Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych z Łodzi to jedna z organizacji pozarządowych, które zabiegały w rozmowach z władzami województwa o zawarcie porozumienia dotyczącego udziału w programie „Partnerstwo dla osób z niepełnosprawnościami”. W sierpniu 2020 roku zawarli je Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego oraz Krzysztof Michałkiewicz, prezes zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dzięki umowie organizacje

Andrzej Adamczewski

Spełnione marzenie społeczników

– To porozumienia otwiera przed nami nowe możliwości – mówiła Agnieszka Niedźwiedzka, prezes Towarzystwa Przyjaciół Niepełnosprawnych z Łodzi

pozarządowe będą mogły skuteczniej sięgać po pieniądze z funduszy unijnych, dostępnych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego i realizować więcej projektów. Wsparcie PFRON obejmuje wkład własny, niezbędny do aplikowania o pieniądze. Dotychczas było ono dostępne wyłącznie dla projektów realizowanych

w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Teraz będzie można ubiegać się również o pieniądze z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Łódzkie jest pierwszym województwem w kraju, które wynegocjowało takie rozszerzenie programu PFRON.

– Cieszę się, że będziemy mogli wspólnie pracować nad poprawą

sytuacji osób niepełnosprawnych w naszym województwie – mówił marszałek Grzegorz Schreiber podczas konferencji poprzedzającej podpisanie umowy. – Bierzymy też na siebie ciężar obsługi tego finansowania. W negocjacjach, które prowadziliśmy, starałem się, żeby pomoc dla organizacji pozarządowych była jak najszersza.

Jak przekonywała Agnieszka Niedźwiedzka program został rozszerzony o projekty, które pozostawiają trwałe rozwiązania jeśli chodzi o infrastrukturę. Między innymi dotyczące dostępności usług i urządzeń, do których dziś osoby z niepełnosprawnościami mają utrudniony dostęp, tworzenia form wsparcia przeznaczonych dla konkretnych osób, w tym pomocy osobistej, np. usług asystenckich, rehabilitacji, zatrudnienia wspomaganego, edukacji i usług społecznych, tymczasowej opieki, dającej wytchnienie stałym opiekunom. Zgłaszane do Urzędu Marszałkowskiego projekty mają wspierać udział i integrację osób z niepełnosprawnościami oraz włączać je do wszystkich aspektów życia możliwie blisko społeczności, w których żyją, także na obszarach wiejskich.

– Ja wierzę w ludzi i spotykam takich ludzi, jak pan marszałek, który podczas rozmów obiecał, że zależy mu na tym porozumieniu i że dołoży wszelkich starań, by zostało podpisane. Nie zawiodłam się – podsumowała Agnieszka Niedźwiedzka.

Andrzej Adamczewski

Nasza kolej na dobrym torze

To kolejna dobra wiadomość w 2020 roku. W ostatnim tygodniu listopada dowiedzieliśmy się, że wszystkie projekty złożone przez Województwo Łódzkie do programu Kolej Plus zyskały pozytywną ocenę PKP PLK i znalazły się w drugim etapie naboru.

Co to oznacza? Że w ciągu 12 miesięcy zostaną opracowane studia planistyczno-prognostyczne.

Szczegóły realizacji trzech projektów kolejowych w ramach programu uzupełnienia lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej Kolej Plus marszałek Grzegorz Schreiber przedstawił w sierpniu. Podczas konferencji, która odbyła się na wiadukcie kolejowym w Bełchatowie, podpisane zostały listy intencyjne z przedstawicielami samorządów Bełchatowa, Kleszczowa i Wielunia, których te projekty dotyczyły najbardziej.

– Udział w programie Kolej Plus jest wielką szansą dla województwa łódzkiego. Ma na celu przede wszystkim wyeliminowanie wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców – mówił podczas konferencji marszałek

Szczegóły realizacji projektów marszałek Grzegorz Schreiber przedstawił na wiadukcie kolejowym w Bełchatowie

Innowacyjne rozwiązania dla podróżnych

Przypomnijmy, że pasażerowie pociągów Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej mogą korzystać z wygodnego biletu zintegrowanego ŁKA i PKS.

To innowacyjne rozwiązanie zostało wprowadzone 1 września 2019 roku. Obejmuje zasięgiem wszystkie powiaty województwa - 401 miejscowości, 88 stacji i przystanków obsługiwanych przez ŁKA. Wspólnie z przewoźnikami autobusowymi wyznaczono stacje styku, na których podróżny przesiada się z pociągu do autobusu lub odwrotnie. Korzystając z biletu zintegrowanego, zyskujemy nawet 20 procent ceny biletu w porównaniu z tym, ile kosztowałby zwykły kurs.

Za bilet zintegrowany Łódzka Kolej Aglomeracyjna została wy-

różniona główną nagrodą im. inż. Józefa Nowkuńskiego podczas prestiżowych Międzynarodowych Targów Kolejowych TRAKO.

Z kolei kupując wspólny bilet aglomeracyjny pasażerowie pociągów ŁKA mogą jeździć autobusami i tramwajami MPK w Łodzi. ŁKA przystąpiła też do porozumienia zawartego przez Łódź, Pabianice i Zgierz, dzięki czemu jeden bilet wystarczy, aby podróżować również komunikacją miejską w ramach strefy A (Łódź, Zgierz i Pabianice) i pociągami Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej oraz Przewozów Regionalnych.

Grzegorz Schreiber. Jak dodał marszałek, udział w projekcie to także wsparcie rozwoju gospodarczego naszego regionu dzięki nowym ofertom inwestycyjnym oraz nowym miejscom pracy, które zostaną utworzone podczas realizacji projektów, a także po uruchomieniu nowych połączeń kolejowych ze stolicą województwa.

Na stacji kolejowej w Opczynie marszałek przedstawił natomiast szczegóły modernizacji i elektryfikacji linii kolejowej nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna. O pieniądze na realizację tej inwestycji województwo łódzkie będzie ubiegać się wspólnie z województwem świętokrzyskim.

– Kolej nie zna granic, ludzie jeź-

dzący pociągami chcieliby przemieszczać się pomiędzy miejscowościami niezależnie od tego, w którym regionie one leżą. Na tym dworcu pociąg kończy bieg, a powinien jechać dalej w kierunku województwa świętokrzyskiego. I taki właśnie jest nasz cel – mówił marszałek. Program Kolej Plus zaplanowano do realizacji do 2028 roku.

Projekty z Łódzkiego zgłoszone do programu Kolej Plus

1

„Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna” – przygotowanie studium projektowo-technicznego, obejmującego m.in. dokumentację projektową wraz z decyzjami administracyjnymi. Długość modernizowanej linii: ok. 88 km

2

„Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski - Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa” – przygotowanie studium projektowo-technicznego, obejmującego m.in. dokumentację projektową wraz z decyzjami administracyjnymi i realizacja robót. Długość modernizowanej linii: ok. 34,3 km, długość budowanej linii: ok. 7,2 km

3

Budowa linii łączącej linię kolejową nr 131 (Chorzew Siemkowiec) z linią kolejową nr 181 (Wieluń) – przygotowanie studium projektowo-technicznego, obejmującego m.in. dokumentację projektową wraz z decyzjami administracyjnymi i realizacja robót. Długość budowanej linii: ok. 30 km

Dariusz Kulas

Powrócą ważne linie tramwajowe

W styczniu zarząd województwa łódzkiego zdecydował o zwiększeniu dofinansowania dwóch inwestycji mających na celu poprawę funkcjonowania komunikacji tramwajowej w aglomeracji łódzkiej. Chodzi o modernizację linii tramwajowych do Zgierza i Konstanyńowa Łódzkiego.

Pierwszy z projektów, dotyczący Zgierza, to wielka szansa na powrót linii nr 45. Dotacja wzrosła z 8 mln 776 tys. zł do 18 mln zł. Z tego ponad 16 mln zł zarząd Województwa Łódzkiego przeznaczył z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a prawie 2 mln zł pochodzi z budżetu państwa. Całkowita wartość projektu to 24 mln zł. Wsparcie było konieczne, bo po otwarciu ofert, jakie wpłynęły na przetarg, okazało się, że najtańszy wykonawca zaproponował cenę zdecydowanie przekraczającą kwotę zakładaną przez władze Zgierza.

Drugi projekt zakłada modernizację torowiska tramwajowego w Konstanyńowie Łódzkim. Do-

finansowanie wzrosło tu do 15 mln 149 tys. zł, przy całkowitej wartości inwestycji szacowanej na 20 mln zł. Było to możliwe dzięki zwiększeniu dofinansowania z 11 mln 300 tys. zł do prawie 14 mln zł oraz dołożeniu z budżetu państwa ponad 1,3 mln zł. Daje to szansę na powrót linii 43.

Przypomnijmy, że wcześniej, w 2019 roku, zarząd województwa łódzkiego zdecydował o dodatkowym dofinansowaniu projektu przebudowy linii tramwajowej nr 41 od granicy Łodzi przez gminę Ksawerów i miasto Pabianice. Dodatkowa kwota, blisko 12 mln zł, pochodzi ze środków Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

W 2020 roku samorząd województwa łódzkiego zlikwidował kolejne białe plamy komunikacyjne na mapie regionu. Mieszkańcy zyskali 7 nowych połączeń autobusowych.

Uruchomienie nowych połączeń to kontynuacja rządowego programu, do którego samorząd województwa przystąpił w roku 2019. Głównym celem była likwidacja białych plam komunikacyjnych na mapie regionu i walka z wykluczeniem komunikacyjnym. Po konsultacjach z mieszkańcami i samorządami na początku uruchomionych zostało 29 połączeń. W 2020 roku program był kontynuowany i obecnie jest ich 36.

Do tej pory dotowane w ramach rządowego programu autobusy docierają do 220 wykluczonych komu-

Teraz jeszcze łatwiej podróżować

nikacyjnie miejscowości. Nowe linie objęły swoim zasięgiem wszystkie powiaty województwa. Nowe połączenia zyskało 115 gmin, przy łącznej liczbie 177 gmin na terenie naszego regionu. Długość wszystkich linii autobusowych wynosi 1937 kilometrów.

Było to wsparcie dla mieszkańców miejscowości, które były omijane przez komunikację publiczną, a przez to ludzie mieli problem z dostaniem się do pracy, szkół, ośrodków opieki medycznej i instytucji publicznych. Połączenia finansowane są z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

36

tyle linii autobusowych powstało

1937

to łączna długość wszystkich linii

220

wykluczonych komunikacyjnie miejscowości zyskało połączenia autobusowe

taki był rok 2020

Piotr Adamczyk
wicemarszałek województwa łódzkiego

- Rok 2020 to przede wszystkim czas pandemii, który w znacznej mierze zmienił funkcjonowanie samorządu województwa. Dlatego dla mnie ten rok był okresem wyzwań, ale też sukcesów. A za taki uważam stworzenie dwóch autorskich programów województwa łódzkiego

dotyczących walki z Covid-19, współfinansowanych ze środków unijnych oraz z budżetu państwa. Finansowanie na poziomie 117 mln zł zapewniło nam zakup sprzętu do jednostek służby zdrowia zaangażowanych w walkę z Sars-Cov-2. Nadzorowałem także pracę zespołu, który zajmuje się zakupem sprzętu, wyposażenia, czy środków ochrony osobistej dla placówek ochrony zdrowia. Podpisaliśmy 120 umów, dzięki którym zostały one wyposażone, m.in. w kardiomonitoring, specjalne łóżka, respiratory, tomografy, karetki pogotowia, aparaty EKG, RTG i USG czy urządzenia do pozaustrojowego natleniania krwi. Sukcesem zakończyło się także przekształcenie szpitala im. Biegańskiego oraz szpitala w Zgierzu w placówki opiekujące się chorymi na Covid-19. Inne szpitale wojewódzkie zaangażowaliśmy do przyjmowania pacjentów zakażonych Sars-Cov-2.

Zbigniew Ziemia
wicemarszałek województwa łódzkiego

- To był trudny rok. Trudności wynikały z doświadczeń niezaplanowanych i nieoczekiwanych. Chodzi oczywiście o epidemię koronawirusa. Zarówno instytucje kultury, jak i cały sektor oświaty, również nasze placówki, musiały odnajdywać się w tej nowej

wyjątkowej sytuacji. Dla instytucji kultury zmieniło się wszystko. Nie można było w pełni prezentować repertuaru i możliwości. Imprezy plenerowe nie odbywały się lub miały zmienioną formułę, jak chociażby festiwal Kolory Polski, który miał w tym roku znacznie okrojony edycję. Podsumowując ten rok, chciałbym zwrócić uwagę, że zamykamy go z nowymi szefami dwóch łódzkich instytucji kultury. Dominik Płaza objął stanowisko dyrektora Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego, a pan Marcin Hycnar został dyrektorem Teatru im. Stefana Jaracza. Życzę nam wszystkim, abyśmy mogli za rok, kiedy będziemy dokonywać podobnego podsumowania, powiedzieć, że był to rok powrotu do normalności w relacjach społecznych, zawodowych, rodzinnych, gospodarczych.

Robert Baryła
członek zarządu województwa łódzkiego

- Rok 2020 zaliczam do bardzo udanych. Kto pamięta, że jeszcze kilka lat temu trudno było znaleźć miejsce w żłobku czy przedszkolu? Szkolnictwo zawodowe także wymagało ogromnych inwestycji w ludzi i infrastrukturę. Nam udaje się sprostac

tym wyzwaniom, między innymi dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki skutecznemu wykorzystaniu tych pieniędzy reagujemy na potrzeby związane z rynkiem pracy czy opieką społeczną. Mam na myśli przeszło 2 miliardy złotych zakontraktowanych środków unijnych oraz 100 milionów złotych z budżetu państwa. Tylko w latach 2019 i 2020 udało się dofinansować projekty obejmujące około 10 tysięcy bezrobotnych. W tym samym okresie dofinansowaliśmy też utworzenie 961 nowych miejsc w przedszkolach i 1590 w żłobkach. Przeszło 40 tysięcy uczniów różnych typów szkół mogło wziąć udział w zajęciach dodatkowych i stażach, ponad 5 tysięcy nauczycieli podwyższyło swoje kwalifikacje, a blisko 250 szkół doposażyło swoje sale lekcyjne.

Andrzej Górczyński
członek zarządu województwa łódzkiego

- Rok 2020 był okresem wzmoczonej pracy. Naszym głównym celem było utrzymanie wysokiego tempa wydatkowania środków unijnych, w tym na obszarach wiejskich. To był rok szczególnie owocny dla programu LEADER, realizowanego za pośrednic-

twem Lokalnych Grup Działania. Pozyskaliśmy dodatkowe środki i zawarliśmy 202 umowy warte blisko 20 mln zł. Ważnym rodzajem wsparcia były inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową dofinansowane kwotą 50 mln zł. Początek przyszłego roku powinien przynieść, m.in., rozstrzygnięcie rozpoczętego w grudniu naboru dotyczącego inwestycji w lokalne targowiska. Warto też wspomnieć o ważnych dla obszarów wiejskich dotacjach do budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych. To 21 mln zł dla 143 samorządów. Realizację najważniejszych oddolnych potrzeb umożliwił konkurs na granty sołeckie, w ramach którego przyznano wsparcie aż 154 gminom. Z kolei 2 mln zł wyniosło wsparcie konserwacji rowów melioracyjnych, które pozwoli racjonalniej gospodarować zasobami wodnymi.

Na drodze ekspresowej S-14 powstanie długo wyczekiwany przez mieszkańców węzeł Łódź-Teofilów. Dzięki niemu będzie możliwy zjazd z trasy w stronę Aleksandra Łódzkiego.

Minister infrastruktury Andrzej Adamczyk podpisał w listopadzie aneks do programu inwestycji, dotyczącej drogi ekspresowej S-14 zachodniej obwodnicy Łodzi. Dzięki temu zapewnione zostały rządowe pieniądze na budowę węzła Łódź-Teofilów, a Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad dostała zielone światło do dalszych prac.

O możliwości budowy węzła za pieniądze z budżetu państwa w czerw-

cu w Łodzi informował premier Mateusz Morawiecki: - Ta ważna dla mieszkańców inwestycja na drodze S-14 zostanie sfinansowana wyłącznie z budżetu państwa. Cieszy mnie, że komfort życia mieszkańców Łodzi się poprawi. To bardzo ważne. Chcę, żeby to miasto było jak magnes przyciągający nowych inwestorów.

W realizację budowy węzła Teofilów zaangażował się marszałek województwa łódzkiego Grzegorz

Węzeł rozwiązany

Schreiber. Osobiście zabiegał również o rządowe pieniądze dla tej inwestycji.

- Węzeł Teofilów pomoże w komunikacji pomiędzy Łodzią a aglomeracją łódzką, a cała inwestycja w budowę trasy S-14 zyska dodatkową wartość - mówił marszałek Schreiber.

Termin zakończenia budowy węzła Teofilów wyznaczony został na grudzień 2021 r. Węzeł połączy trasę S-14 z drogą krajową nr 71 Pabianice - Zgierz. Pozwoli na poruszanie się w kierunku Aleksandro-

wa Łódzkiego, do drogi krajowej nr 71. Nie będzie natomiast możliwości zjechania z niego w kierunku Łodzi, choć Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad nie wyklucza rozbudowy tego punktu komunikacyjnego. Żeby jednak tak się stało, konieczne będzie działanie władz Łodzi. Chodzi o wywiązanie się z porozumienia zawartego w 2005 r., w którym miasto zobowiązało się do przebudowy ul. Szczecińskiej.

Beata Graszka

S14

**węzeł
„Łódź
Teofilów”**

Maciej Mroczynski

Plan na przyszłość naszego regionu

Spotkania w cyklu Porozmawiajmy w Łódzkiem były okazją do rozmów o inwestycjach potrzebnych w poszczególnych powiatach. W Łasku to skrzyżowanie drogi prowadzącej na lotnisko

Do końca marca 2021 roku Sejmik Województwa Łódzkiego musi uchwalić Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego do roku 2030.

Strategia rozwoju województwa jest dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju naszego regionu. W Łódzkiem konsultacje na ten temat trwały do 8 stycznia 2020 roku i cieszyły się zainteresowaniem. Uwagi można było zgłaszać drogą elektroniczną, pocztą tradycyjną lub ustnie. Zgłoszono prawie 300 wniosków i uwag. Spostrzeżenia do strategii wyraziło prawie 50 podmiotów. Wśród wnioskodawców dominowały samorządy gminne, ale swoimi pomysłami na rozwój województwa podzielił się także naukowcy, przedsiębiorcy, przedstawiciele powiatów, stowarzyszeń i fundacji, a nawet innych województw i urzędów centralnych. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego zorganizował sześć spotkań z pracownikami instytucji kultury, służby zdrowia i samorządowcami. Odbyły się one w Łodzi, Łowiczu i Sieradzu.

Projekt strategii był jednym z kluczowych tematów jesiennego cyklu spotkań „Porozmawiajmy w Łódzkiem”

Szczególnie ważny moment dla województwa

Projekt strategii był także jednym z kluczowych tematów jesiennego cyklu spotkań „Porozmawiajmy w Łódzkiem”. Członkowie zarządu województwa oraz eksperci z Urzędu Marszałkowskiego odwiedzili Radomsko, Sieradz, Łask, Zgierz, Konstancinów Łódzki, Kutno i Łęczycę. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem, brali w nich udział samorządowcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i mieszkańcy powiatów.

– Moment, w którym dzisiaj się znajdujemy, jest szczególnie ważny dla województwa łódzkiego i dla całej Polski, ponieważ jest to moment, kiedy przygotowujemy się do nowej unijnej perspektywy finansowej. To ta chwila, kiedy będą się ważyły losy środków dla naszego kraju, w tym dla województwa łódzkiego – przekonywał podczas spotkań Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego.

Co prawda wówczas już formalnie konsultacje zostały zakończone. Ale samorząd wojewódzki, chcąc jak najpełniej zaplanować przyszłość regionu i jego rozwój, nadal przyjmuje wnioski i postulaty do strategii. Zostaną one poddane analizie i uwzględnione w dalszych pracach nad dokumentem. Dlatego marszałek zachęcał do zgłaszania pomysłów, które sprawią, że Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego będzie lepiej odpowiadać na potrzeby naszego regionu.

– Zależało mi, żeby konsultacje dotyczące strategii odbywać się mogły bezpośrednio z wami. Mimo że formalna część konsultacji jest zakończona, to nad tekstem cały czas pracujemy – mówił Grzegorz Schreiber.

Pandemia wpłynęła na terminy

Według pierwotnego harmonogramu przyjęcie strategii przez Sejmik Województwa Łódzkiego było planowane na marzec 2020 r., jednak jeszcze w styczniu Sejmik przyjął uchwałę, w której jako termin jej przyjęcia wskazano wrzesień 2020 r. Zmiana harmonogramu wynikała głównie z konieczności uwzględnienia w strategii planowanych zmian w polityce regionalnej, wynikających z przygotowywanej zmiany ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.

We wrześniu 2020 r. Sejmik przyjął kolejną uchwałę, zmieniającą harmonogram, wskazując nowy termin przyjęcia strategii – marzec 2021 r. Zmiana wynikała m.in. z konieczności przeanalizowania skutków kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 i rozważenia możliwości ich łagodzenia poprzez projektowane działania. W pracach nad ostatecznym kształtem strategii ważną będzie również wiedza dotycząca funduszy, jakie nasz region otrzyma w ramach polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz środków z Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy.

O tym, dlaczego Strategia Rozwoju Województwa to ważny dokument, z dr hab. Aleksandrą Nowakowską, dyrektorem Instytutu Gospodarki Przestrzennej na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, rozmawia Andrzej Adamczewski

Co to jest strategia rozwoju województwa?

To rozpisany na najbliższe lata plan rozwoju, w którym określa się potencjał, czyli możliwości województwa, oraz diagnozuje kluczowe problemy dotyczące rozwoju regionu. To koncepcja wyznaczająca cele i sposoby ich osiągnięcia. Koncepcja ta musi obejmować wszystkie płaszczyzny życia mieszkańców regionu.

Dlaczego to tak ważny dokument?

Ponieważ jest dla władz regionu „drogowskazem”, wyznacznikiem podejmowania bieżących decyzji. Określone w niej strategiczne działania i projekty oraz sposoby ich realizacji ułatwiają podejmowanie ważnych dla rozwoju regionu decyzji i zwiększają ich spójność. Pozwalają integrować działania i podmioty, dzięki czemu zarządzanie regionem i praca nad jego rozwojem jest dużo skuteczniejsza.

To kwestie istotne dla władz regionu, ale dlaczego strategia jest ważna dla mieszkańców województwa?

Ważny dla mieszkańców jest już sam proces budowania strategii, bo to element edukacji społecznej. Choćby przez zaangażowanie mieszkańców w konsultacje dotyczące potrzeb lokalnych społeczności. Ale strategia ułatwia również zrozumienie zmian zachodzących w regionie i działań władz regionalnych. W konsekwencji może zmobilizować społeczność lokalną do aktywnego zaangażowania się w rozwój regionu. Jako zbiór informacji o przyszłości regionu oraz zamierzeniach władz, pozytywnie wpływa na poczucie stabilności działania lokalnych samorządów, ale też przedsiębiorców, czy po prostu mieszkańców. W konsekwencji może nakłaniać do planowania inwestycji. Jest także podstawą do ubiegania się o uzyskanie dodatkowych, zewnętrznych funduszy dla samorządów lokalnych i firm.

Czy dobrze napisana strategia gwarantuje sukcesy w rozwoju regionu?

Po posiadaniu strategii nie gwarantuje sukcesu w zarządzaniu województwem, zwiększa jednak szanse na zaistnienie pozytywnych przemian. Pozwala skuteczniej wykorzystać zasoby regionu i lepiej czerpać z potencjału, jaki tkwi w mieszkańcach, organizacjach pozarządowych czy przedsiębiorstwach. Strategia jest podstawą efektywnego zarządzania w dobie globalizującej się gospodarki, daje możliwość nadążania za szybkimi zmianami, zachodzącymi w rozwoju społeczno-gospodarczym.

Maciej Mroczynski

Już nie muszą ćwiczyć w piwnicy

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Domaniewie (gm. Dalików) jeszcze do niedawna na zajęcia wychowania fizycznego schodzili pod ziemię. Teraz, dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, szkoła ma nowoczesną salę sportową.

Na potrzeby lekcji wychowania fizycznego szkoła miała zaadaptowaną salę w piwnicy. Gdy pogoda nie sprzyjała zajęciom na powietrzu, trzeba było uprawiać sport w tym pomieszczeniu.

– W nic tam się nie dało grać – opowiada Zbigniew Osowski, dyrektor szkoły. – Nie pozwalały na to ani wymiary, ani podłóże.

Wszystko się zmieniło po rozbudowie szkoły, na którą gmina pozyskała prawie 3 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 i ponad 800 tys. z rządowego programu „Sportowa Polska”. Dzięki temu w 2020 roku powstała nowoczesna sala sportowa z zapleczem oraz pracownice: mate-

Wyremontowana szkoła w Dalikowie została otwarta 1 września. W rozpoczęciu roku wziął udział premier Mateusz Morawiecki

matyczna i językowa. – To kosmos – dodaje dyrektor Osowski. – Przenieśliśmy się od razu w XXI, a może nawet XXII wiek. W takich warunkach inaczej pracuje się i nauczycielom, i uczniom.

W nowej sali, oprócz lekcji wychowania fizycznego, prowadzone są zajęcia SKS i lekcje karate. Najbardziej popularną dyscypliną jest piłka nożna, ale nowa sala sprawiła, że coraz większym zainteresowaniem cieszą się halowe dyscypliny sportu, m.in. piłka ręczna. Nierzadko szkoły w małych miejscowościach borykają się z brakiem uczniów, ale modernizacja bazy edukacyjnej i sportowej sprawiła, że szkoła z optymizmem patrzy w przyszłość. Już obecnie po ostatnim naborze w szkole przybyło uczniów.

Kończący się rok Radosław Arkusz, wójt gminy Dalików, będzie wspominał jako wyjątkowy. Roz-

budowano bowiem nie tylko szkołę w Domaniewie. Jesienią udało się także rozbudować Szkołę Podstawową w Dalikowie. Również na ten cel gmina zdobyła prawie 3 mln zł RPO WŁ. Dzięki temu placówka wzbogaciła się o nowoczesne pracownie multimedialne: geograficzną, matematyczno-przyrodniczą, fizyczno-chemiczną, informatyczno-językową, sale multimedialne, a także zaplecze kuchenne i szatnie. – Jesteśmy gminą wiejską, więc budżet nie ma wpływów z podatków od firm – mówi wójt Arkusz. – Gdyby nie dofinansowanie, trudno byłoby mówić o realizacji tak dużych projektów.

W dalikowskiej szkole cieszą się nie tylko z lepszych warunków do nauki, ale także rozbudowanego zaplecza. – Mamy kuchnię, dzięki czemu można przygotowywać posiłki na miejscu, a uczniowie spożywają je w stołówce – mówi Krzysztof Dzierżawski, dyrektor placówki. – Wcześniej obiady były dowożone, a młodzież musiała jeść w klasach.

W Dalikowie zmianie ulegnie również infrastruktura sportowa. Gmina zdobyła środki na budowę boiska wielofunkcyjnego. Wójt Arkusz liczy, że zimą podpisze umowę z wykonawcą, a latem mieszkańcy będą mogli korzystać z nowego obiektu.

Oprócz wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, modernizacja bazy w Łódzkiem następuje dzięki środkom na dofinansowanie zadań z zakresu rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. W 2020 roku samorząd województwa łódzkiego przeznaczył na ten cel 4 mln zł. Łącznie w dwóch naborach przyznano wsparcie 64 jednostkom samorządu terytorialnego. Podobne środki województwo łódzkie wydało na ten cel w ubiegłym roku, gdy dofinansowanie uzyskały 53 samorządy.

Maciej Mroczynski

Mocniejsi na rynku pracy

77 milionów złotych wyniosło w tym roku wsparcie na rozwój szkolnictwa zawodowego. 7 mln zł to dofinansowanie edukacji przedszkolnej. Zarząd województwa wsparł placówki oświatowe, wykorzystując pieniądze z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dzięki programowi wsparcia szkolnictwa zawodowego dofinansowanych zostało 61 projektów, które poprawią jakość kształcenia i dostosują je do potrzeb rynku pracy. Jak choćby ten realizowany przez Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Łęczycy. Uczniowie tej placówki mogą zdobyć zawodowe prawa jazdy i odbyć staże u pracodawców. Dofinansowanie wyniesie około 1,3 mln zł.

– To dla nas ogromne wsparcie – mówi Jarosław Świtoń, dyrektor placówki.

– Korzystają na tym nasi uczniowie, którzy podnoszą swoje kwalifikacje i mogą zapoznać się ze środowiskiem pracy. Wyposażyliśmy również szkolne pracownie.

Województwo łódzkie również dzięki środkom z EFS dofinansowało 13 projektów podnoszących jakość edukacji przedszkolnej. Wsparcie to 7 mln zł. Pieniądze przeznaczone są, m.in., na organizowanie dodatkowych zajęć dla dzieci, szkolenia dla personelu pedagogicznego czy adaptację pomieszczeń.

Robert Baryła, członek zarządu województwa łódzkiego: - Te pieniądze to inwestycja w przyszłość regionu

Maciej Petrycki

Nagrody dla zdolnych i pracowitych

Dla Kacpra decydujące było przedszkole. Magda od dziecka interesowała się ubiorem, a dla Oliwii, Kingi i Agaty budownictwo to możliwość zdobycia kompetencji, których brakuje na rynku pracy. Wszystkich łączy to, że dostali stypendium dla najzdolniejszych uczniów.

Kacper w przedszkolu zauważył plakat z informacją: „Szkoła muzyczna rekrutuje młodych adeptów muzyki”. Popatrzył na stojącą obok mamę, która też jest muzykiem, i zapytał: „Dlaczego mnie tam nie posyłasz?”. „Dlatego, że jest to dużo obowiązków i trudno je połączyć” – usłyszał w odpowiedzi.

– Ale skończyło się tak, że jednak poszliśmy do szkoły muzycznej, gdzie poznałem moją obecną opiekunkę profesor Dorotę Szyszkowską-Janiak. Kolejnym krokiem była decyzja, że spróbuję sił na harfie. I nie żałuję, choć to wymagający instrument – opowiada Kacper Malinowski, obecnie uczeń I klasy Szkoły Muzycznej I i II st. im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi.

Kacper przyznaje, że 6 tysięcy złotych stypendium, które trafi do jego kieszeni, wykorzysta na... naukę gry na harfie. Kierunek? Początek to Walia, a konkretnie Word Harp Congress, który odbędzie się w Cardiff, a później kurs w Monachium.

– Wiążę moją przyszłość z tym instrumentem – mówi Kacper – dlatego chcę być jak najlepszy.

Magdalena Nowak uczy się w Liceum Plastycznym w Łodzi o profilu ubiór. Stypendium to efekt ciężkiej pracy, którą włożyła w ostatni rok nauki.

– To nie jest tak, że stypendium

Gala wręczenia stypendiów miała miejsce w Teatrze Wielkim w Łodzi

przychodzi samo – mówi. – Pracowałam na nie cały rok. Projektowałam, brałam udział w konkursach. Ubiorem interesowałam się już jako mała dziewczynka. Lubiłam oglądać gwiazdy w nieziemskich sukien-

kach. Marzyłam przy tym, że kiedyś będę sama projektować takie stroje. I udało się. Zajął drugie miejsce w konkursie ogólnopolskim, przede mną kolejne wyzwania.

Agata Sibiak, Kinga Grela i Oliwia Olak są uczennicami Zespołu Szkół nr 1 w Wieluniu na kierunku technik budownictwa. Dość nietypowym dla dziewczyn. Dlaczego dokonały takiego wyboru? – Myślę, że spory wpływ mieli rodzice, zachęcający nas do wybrania tego zawodu – mówi Agata Sibiak. – Jest w nim potencjał na przyszłość.

– Z jednej strony łamiemy stereotypy, z drugiej wiemy, że czeka nas ciężka praca. No, chyba że będziemy podpisywać tylko papierki – żartuje Oliwia.

– Budownictwo jest fascynujące. Przyglądać się, jak powstaje coś z niczego to naprawdę frajda. A jeśli za zainteresowania dostaje się jeszcze pieniądze, tak jak my, to frajda jest podwójna – ocenia Kinga Grela.

Co zamierzają zrobić z pieniędzmi ze stypendiów? Dziewczyny przyznają jednym głosem: chcemy się rozwijać, kupić sprzęt i oprogramowanie do projektowania budynków. I zgodnie zapewniają o wsparciu rodziców, zaś rodzice, że są dumni z osiągnięć dzieci.

Specjalne stypendium marszałek Grzegorz Schreiber przekazał w 2020 roku Marcinowi Maciejczakowi, młodemu wokaliście z Bartochowa w powiecie sieradzkim, zwycięzcy trzeciej edycji popularnego programu TVP The Voice Kids. Jak mówił marszałek, wręczając czek, są to pieniądze na rozwój.

Kariera Marcina świetnie się rozwija, a młody wokalista, zgodnie z prośbą marszałka, stał się też ambasadorem naszego regionu. Wystąpił, m.in. podczas koncertu finałowego obchodów 100-lecia WŁ i dożynek wojewódzkich w Uniejowie.

Najzdolniejszych uczniów nagradzali przedstawiciele zarządu województwa, między innymi Andrzej Górczyński

W gali wzięli udział zdolni młodzi ludzie z całego województwa

1186
uczniów

dostało stypendia w 2020 r.

Projekt „Zawodowcy w Łódzkiem – stypendia dla najzdolniejszych na bis” to wsparcie dla uczniów, którzy uczą się w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. Żeby otrzymać stypendium w 2020 roku, trzeba było uzyskać w roku szkolnym poprzedzającym wypłatę średnią ocen z przedmiotów zawodowych nie niższą niż 4,5. Stypendium wynosiło 6 tys. zł lub 10 tys. zł brutto w przypadku osób z niepełnosprawnościami.

Termin składania wniosków o stypendia dla najzdolniejszych uczniów i studentów - pierwszy kwartał 2021 r.

Szczegóły pod nr tel. 42 291 98 30
oraz na www.lodzkie.pl/edukacja/konkursy

Beata Graszka

Ocalić nasze dziedzictwo

5 mln zł
przeznaczył w 2020 r.
zarząd województwa
na remonty zabytków

65 podmiotów
zyskało dotacje
na prace
konserwatorskie

Dotacje na remonty i prace konserwatorskie w zabytkowych obiektach to jeden z najważniejszych wojewódzkich programów.

Andrzej Górczyński, członek zarządu województwa łódzkiego, przekazał dotacje na zabytki w powiatach wieluńskim, wieruszowskim, sieradzkim i żduńskowolskim

Kościół św. Doroty i św. Jana Chrzyciela przy ul. Pomorskiej w Łodzi to jeden z najstarszych zabytków stolicy województwa. W pożarze, który wybuchł 31 sierpnia 2015, świątynia spłonęła niemal doszczętnie. Mimo to księża prowadzący parafię i mieszkańcy łódzkich Milesek zdecydowali, że ją odbudują. Stworzyli komitet, którego celem było gromadzenie funduszy na odbudowę kościoła. Ich starania zostały wsparte dotacją z budżetu Województwa Łódzkiego.

– Odbudowa kościoła jest dla nas bardzo ważna. Wszyscy jej tu wyczekujemy – mówił ksiądz Roman Kurzdyń, proboszcz parafii w Mi-

leszkach, odbierając symboliczny czek. – Mamy ambitne plany, bo ma to być rekonstrukcja. Jednocześnie stanowimy na tyle małą wspólnotę, że nie jesteśmy w stanie sami sobie poradzić. Dlatego każde wsparcie, a wspierają nas władze województwa i Ministerstwo Kultury, jest dla nas bardzo cenne.

Parafia w Milestkach otrzymała 75 tys. zł dotacji. – Wiem, że to kropka w morzu potrzeb, ale myślę, że każda złotówka jest impulsem do działania i dalszego zbierania pieniędzy na odbudowę i renowację zabytków w naszym regionie – mówi Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego. – Tych

Dzięki dotacji z Urzędu Marszałkowskiego i pomocy rządowej parafianie będą mogli zrealizować marzenia o odbudowie świątyni

obiektów jest bardzo dużo. To kościoły, pałace, dworki, parowozownie, muzea. Są ważne dla woje-

wództwa, wszystkie mają wartość historyczną, a my chcemy tę wartość zachować i utrwalac.

Celem przyznania dotacji jest przede wszystkim poprawa stanu zachowania dziedzictwa kulturowego w województwie łódzkim oraz promowanie jego walorów wśród mieszkańców. – Odnawiane zabytki to nie tylko historia tych budynków, ale też historia ludzi, którzy tutaj żyli, mieszkali – mówi marszałek Grzegorz Schreiber. – Dlatego są dla nas tak cenne.

Nabór na dotacje do renowacji zabytków - pierwszy kwartał 2021 r.

Szczegóły pod nr. tel. 42 291 98 27
42 291 97 20
oraz na www.lodzkie.pl/kultura

Andrzej Adamczewski

Dar dla skansenu lokomotyw w Karsznicach

Władze województwa łódzkiego podarowały Muzeum Historii Miasta Żduńska Wola elektryczny skład EN57 nr 919, którym podróżowali mieszkańcy naszego regionu.

Należący do samorządu województwa łódzkiego skład EN57 919 wyruszył w ostatni kurs w środę, 4 listopada, o godzinie 7.45. Odjechał z dworca Łódź Kaliska. Stacją końcową był Skansen Lokomotyw i Urządzeń Technicznych przy ul. Kolejowej 6 w żduńskowolskich Karsznicach. Skansen jest częścią Muzeum Historii Miasta Żduńska Wola.

Pociąg to podarunek władz województwa łódzkiego dla żduńskowolskiego muzeum. Został wyprodukowany w 1973 roku. Od 2011 roku był wykorzystywany do przewozów pasażerskich w naszym regionie. Jest pomalowany w barwy województwa łódzkiego, w kolorach naszego województwa jest też tapicerka zamontowanych w składzie foteli.

– To bardzo cenny eksponat, który wzbogaca naszą kolekcję. Akurat takiego elektrycznego zespołu trakcyjnego jeszcze nie mieliśmy – mówi Tomasz Polkowski, dyrektor żduńskowolskiego muzeum. – Pociąg jest cenny z kilku powodów. Po pierwsze, tym konkretnym składem, zwanym przez nas pendlem, mieszkańcy przez lata dojeżdżali do szkół i pracy w Łodzi. Wszyscy go pamiętają. Bardzo ważne jest też to, że pociąg ma barwy województwa łódzkiego, bo dzięki temu będzie symbolem naszego regionu w skansenie.

Jak dodaje Magdalena Janicka-Trybuchowska, p.o. naczelnik Wydziału Transportu Szynowego w Departamencie Infrastruktury

Urzędu Marszałkowskiego, podarowany przez samorząd województwa pociąg będzie służył nie tylko jako eksponat muzealny, atrakcja dla pasjonatów historii techniki i kolejnictwa w naszym regionie. Będzie także wykorzystywany do promocji przewozów pasażerskich i transportu zbiorowego, organizowanego przez marszałka województwa i organizacji wydarzeń kulturalnych oraz edukacyjnych.

Skład EN57 919 wyruszył w ostatni kurs 4 listopada

Maciej Petrycki

Gospodarstwo agroturystyczne „Za lasami” to spokój, przyroda i cisza

Dzielimy się tym, co najlepsze

Podlasie, Warszawa, Ameryka i Zakościele. Edyta Wawrzyniak, właścicielka agroturystyki „Za lasami”, z dumą opowiada o drodze, która doprowadziła ją do rajku na ziemi. Rajku, który przynosi spokój, radość i pozwala robić to, co się lubi.

To była pierwsza edycja konkursu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne „Weekend na wsi”.

Ideą konkursu było wyłonienie liderów agroturystyki w województwie oraz zwrócenie uwagi turystów na możliwości, jakie stwarzają obszary wiejskie i wypoczynek na wsi.

Zwycięzcy konkursu „Weekend na wsi”

I miejsce gospodarstwo „Za lasami”, Zakościele 56C, 97-215 Inowódz

II miejsce gospodarstwo „Siedlisko Besiekiery”, Besiekiery 34, 99-150 Grabów

III miejsce gospodarstwo „Piwnica Rycerska”, ul. Tuwima 17, 97-215 Inowódz

– Pierwsze miejsce w konkursie „Weekend na wsi” zajęło gospodarstwo agroturystyczne „Za lasami” w powiecie tomaszowskim – powiedział Andrzej Górczyński, członek zarządu województwa łódzkiego, podczas ogłoszenia wyników konkursu. Werdykt został zaprezentowany w formie online.

– Bardzo się cieszę i nie mogę się doczekać, żeby przekazać tę cudowną wiadomość rodzinie – odpowiedziała uśmiechnięta Edyta Wawrzyniak, laureatka konkursu.

Edyta Wawrzyniak urodziła się na Podlasiu, potem mieszkała w Warszawie i Ameryce. Przed 20 laty razem z rodziną osiedliła się w Zakościele.

– Tu wychowywaliśmy dzieci, nie wyobrażam sobie lepszego miejsca na ziemi dla naszej rodziny. Nasz dom stoi w dolinie rzeki Pilicy, w otulinie Lasów Spalskich.

W promieniu zaledwie dwóch kilometrów mamy z jednej strony zabytki, z drugiej piękne krajobrazy. Namówiliśmy do przeprowadzki naszych rodziców i siostrę, i tak się zaczęła nasza przygoda z Zakościelem – opowiada pani Edyta.

Pomysł na stworzenie gospodarstwa agroturystycznego pojawił się, kiedy dzieci dorosły i wyruszyły w świat. – Wrodzona wschodnia gościnność skłoniła nas do dzielenia się tym, co mamy. Chcieliśmy podzielić się przyrodą, ciszą i doświadczeniem – mówi Edyta Wawrzyniak.

W Zakościele nie ma czasu na nudę. Pilica sprzyja spływom kajakowym, lasy spalskie są pełne grzybów, na amatorów wycieczek czekają ciekawe trasy rowerowe i piesze, zaś miłośnicy zabytków docenią perełki regionu, m.in. kościół św. Idziego, który jest jednym z najstarszych zabytków architektury romańskiej. Z kolei miłośników jazdy konnej zachwycą trasy Łódzkiego Szlaku Konnego, a dzieci mogą odwiedzić leżące kilometr od gospodarstwa Zako Rancho, w którym mieszkają alpaki i osły.

Serce gospodarstwa „Za lasami”, czyli dom pani Edyty, urządzone jest w stylu rustykalnym. Dla gości przeznaczono dwupoziomowy apartament z oddzielnym wejściem oraz 1000-metrowym podwórkiem z lasem. Do dyspozycji jest

8 miejsc noclegowych oraz sprzęt rekreacyjny, świetlica na zajęcia warsztatowe, miejsce na ognisko i zabawę dla dzieci. Podczas warsztatów rękodzielniczych, które lubią zwłaszcza dzieci, można nauczyć się pleść wianki, tworzyć ozdoby z drewna i sznurka, malować.

Goście spragnieni tradycyjnej, naturalnej kuchni również znajdą coś dla siebie.

– Mamy w ogrodzie wędzarnię, serwujemy gościom nasze przetwory, herbaty ziołowe, miód z pasieki

od dziadków, a produkty na śniadania kupujemy u zaprzyjaźnionych gospodarzy – zachęca Edyta Wawrzyniak.

Beata Graszka

Sięgajmy po lokalne dania i produkty

W przepisach przechowywanych od pokoleń w rodzinach z naszego województwa drzemie ogromny potencjał.

Tradycyjne dania to część tożsamości naszego regionu, a do tego są często przyrządzane na bazie lokalnych produktów, zdrowych i smacznych. I dania, i produkty tworzą szeroką listę produktów tradycyjnych województwa łódzkiego, prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Można na tej bazie tworzyć bardzo oryginalne potrawy. Przykład? Przepis opracowany i zrealizowany przez Adama Kozaneckiego z Uniejowa, finalistę IV edycji programu kulinarnego MasterChef.

Adam Kozanecki pochodzi z Uniejowa. Zanim rozpoczął przygodę kulinarną, ukończył pedagogikę, zarządzanie oświatą i europeistykę. Przez 7 lat pracował z dziećmi w przedszkolu. Dzisiaj realizuje się kulinarnie, wydał książkę kucharską, występuje w telewizji, prowadzi zajęcia z gotowania. Uwielbia kuchnię polską, nauczył się jej od dziadka i rodziców.

Szybki bigos z jarmużem z białą kiełbasą, miodem i konfiturą agrestową
czas przygotowania: 20 minut

porcji: 4

- 3 surowe białe kiełbasy
- 300 g jarmużu
- 2 szalotki
- 4 ząbki czosnku
- świeża zielona papryczka chili
- sól
- czarny świeżo mielony pieprz
- majeranek
- konfitura agrestowa z Osse
- 2 łyżki masła z Gluchowa

Na rozgrzanej patelni obsmażamy surową białą kiełbasę, obraną z flaka, porwaną na kawałki. Po kilku minutach, gdy kiełbasa będzie złocista, dodajemy drobno posiekaną szalotkę, czosnek i kawałek posiekanej, pozbawionej pestek papryki chili. Całość chwilę smaży, następnie dodajemy konfiturę z agrestu i masło. Kolejny etap to jarmuż, dorzucamy do mieszanki, mieszamy. Doprawiamy solą, czarnym pieprzem i majerankiem. Smażymy około 3-5 minut aż jarmuż lekko zwiędnie pod wpływem temperatury, ale nadal będzie chrupiący. Gotowe.

Wasze dobre pomysły

Budowa siłowni na powietrzu w gminie Dmosin, remont dachu świetlicy wiejskiej w gminie Burzenin czy budowa placu zabaw w gminie Kodrąb. To przykłady lokalnych inwestycji, realizowanych w ramach grantów sołeckich. Na projekty obywatelskie mieszkańców wsi i małych miejscowości w regionie zarząd województwa łódzkiego przekazał w tym roku 3 mln zł.

W 2020 roku marszałek województwa Grzegorz Schreiber i pozostali członkowie zarządu województwa osobiście spotykali się z wójtami i sołtysami, którym przekazywali dotacje – 3 miliony zł.

Jak mówił marszałek, wszystkie realizowane dzięki tym pieniądzom pomysły łączy jedno – żaden z nich nie powstał w urzędzie. Powstały wśród ludzi, którzy pokazali, co jest im potrzebne.

O granty sołeckie mogły występować gminy z przeznaczeniem na inwestycje zgłaszane przez swoje sołectwa. Jedna gmina mogła zgłosić maksymalnie trzy zadania. Dofinansowanie na działania wynosiło maksimum 10 tys. zł.

– My zbudowaliśmy plac zabaw w miejscowości Florentynów. Mieszkańcy długo czekali na jego budowę – cieszyła się wójt gminy Kodrąb Bożena Krawczyk.

3 mln zł

wyniosła pula na granty

302

projekty otrzymały pieniądze

154

gminy zgłosiły swoje projekty

Nabór wniosków na granty - pierwszy kwartał 2021 r.

Szczegóły pod nr. tel. 42 291 98 27, 42 291 97 20 oraz na www.lodzkie.pl/kultura

Maciej Petrycki

Na cześć Jana Pawła II

Cztery wyjątkowe koncerty i sadzenie drzew – to wydarzenia organizowane podczas wojewódzkich obchodów Roku Świętego Jana Pawła II, ustanowionego przez Sejm.

Koncert w pałacu Herbsta w Łodzi

Pieśni i arie operowe, a także popularne piosenki: „Barka”, „Abba, Ojciec” i „Góralu, czy ci nie żal” wybrzmiały w urokliwych ogrodach pałacu Herbsta w Łodzi, w klasztorze przy parafii oo. Franciszkanów w Brzezinach oraz

go Dariusz Stachura. Natomiast w sali barokowej łowickiego muzeum wystąpił żeński zespół smyczkowy Filharmonii Łódzkiej Apertus Quartet. Artystki zagrały w 21. rocznicę wizyty Ojca Świętego na ziemi łowickiej. Uczestnicy koncertu zo-

on na zakładaniu sadów i alei drzew owocowych tradycyjnych odmian. Pierwsze powstały w Zgierzu, Tumie, Nieborowie i Dzierzgowie.

– Znaleźliśmy sposób na zobrazowanie owoców, pozostawionych przez Jana Pawła II. Symbolicznie pokazujemy je w drzewach, które sadzimy – mówił podczas inauguracji akcji marszałek województwa łódzkiego Grzegorz Schreiber.

Pierwsze sadzonki zostały wkopane w parafii pw. św. Jana Pawła II w Zgierzu, gdzie przy kościele powstał sad z jabłoni dawnych odmian. W Tumie mieszkańcy utworzyli aleję drzew owocowych przy Muzeum Dziedzictwa Kościelnego. W Nieborowie na terenie przy Urzędzie Gminy i w Dzierzgowie na działce przy Ochotniczej Straży Pożarnej wyrosły jabłonie, grusze, wiśnie i pigwy.

Owocowe drzewka wkopywali też Piotr Adamczyk, wicemarszałek oraz Andrzej Górczyński, członek zarządu województwa łódzkiego. – Sadzimy stare, tradycyjne odmiany drzew, które będą przynosiły owoce – zapewniał Andrzej Górczyński. – Jest to też szczególna forma pamięci o Ojcu Świętym.

W naszym regionie powstanie kilkadziesiąt sadów.

Zasadzonych zostanie około trzech tysięcy drzew, w tym wiele odmian jabłoni, gruszy i śliw, dzięki czemu będzie odtworzona część zanikających sadów tradycyjnych i alei drzew owocowych. Drzewa wkopywali, m.in. Andrzej Górczyński i Piotr Adamczyk

w kościele farnym pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Bełchatowie. Łowicz natomiast przywitał gości muzyką i spektaklem malowanym piaskiem.

Na plenerowej scenie w Łodzi oraz w murach klasztoru zaprezentowali się soliści, chór i orkiestra kameralna Teatru Wielkiego pod kierownictwem Michała Kocimskiego. Na finał w muzeum zaśpiewał dyrektor Teatru Wielkie-

baczyli także niecodzienny spektakl, malowany piaskiem i światłem. Pokaz, inspirowany życiem i pontyfikatem św. Jana Pawła II, wykonała ukraińska artystka Tetiana Galitsyna, zwyciężczyni szóstej edycji „Mam talent!”.

Mieszkańcy Łódzkiego uczestniczyli także w projekcie „Owoce pamięci – w 100. rocznicę urodzin Jana Pawła II”, realizowanym przez Urząd Marszałkowski WŁ. Polegał

Maciej Petrycki

Fryderyk, pięćdziesięciolecie chóru i nagroda za najbardziej wystrzałowe wydarzenie roku w łódzkiej kulturze dla chórzystów. Choć z uwagi na pandemię był to trudny rok dla Filharmonii Łódzkiej, został osłodzony cennymi i ważnymi wyróżnieniami.

Jedna z najważniejszych nagród muzycznych w Polsce – Fryderyk – trafiła w 2020 roku do Filharmonii Łódz-

Dumni

Piotra Pławnera i Orkiestrę Symfoniczną Filharmonii Łódzkiej pod dyrekcją Pawła Przytockiego.

– To wspaniałe święto nie tylko filharmonii, naszego miasta i regionu, ale też muzyki polskiej. Emil Młynarski, choć był kompozytorem związanym z Warszawą, występował w Łodzi i zarazem był teściem Artura Rubinsteina, patrona Filharmonii Łódzkiej – mówi Paweł Przytockie, dyrektor artystyczny FŁ.

Płyta „Masses”, wydana z okazji półwiecza Chóru Filharmonii Łódzkiej, została nagrodzona Armatką Kultury w plebiscycie magazynu „Kalejdoskop”

kiej. Uznanie branży muzycznej znalazła płyta z koncertami skrzypcowymi Emila Młynarskiego. Statuetkę w kategorii „Album Roku – Muzyka Koncertująca” muzycy odebrali podczas Gali Muzyki Poważnej w Katowicach za płytę „Emil Młynarski – ViolinConcertos”. Krążek został nagrany przez skrzypka

Nagrodzona Fryderykiem płyta została nagrana w 2019 r. i wydana przez firmę DUX. Warto podkreślić, że w tej samej kategorii nominowano drugą płytę łódzkich filharmoników, nagranych pod batutą Pawła Przytockiego wraz z pianistką Julią Kociuban. Krążek zawiera utwory Grażyny Bacewicz i Aleksandra Tansmana.

Rok 2020 był niezwykle również pod względem celebrowania rocznic ważnych wydarzeń z historii Polski. Cztery jubileusze miały niecodzienną oprawę.

W 76. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, 1 sierpnia o godz. 17.00, czyli w Godzinę „W”, w budynku Urzędu Marszałkowskiego Wojewódz-

stwa Łódzkiego przy al. Piłsudskiego rozległy się syreny.

Na dachu budynku zapalone zostały świece dymne w kolorze flagi narodowej.

z naszej filharmonii

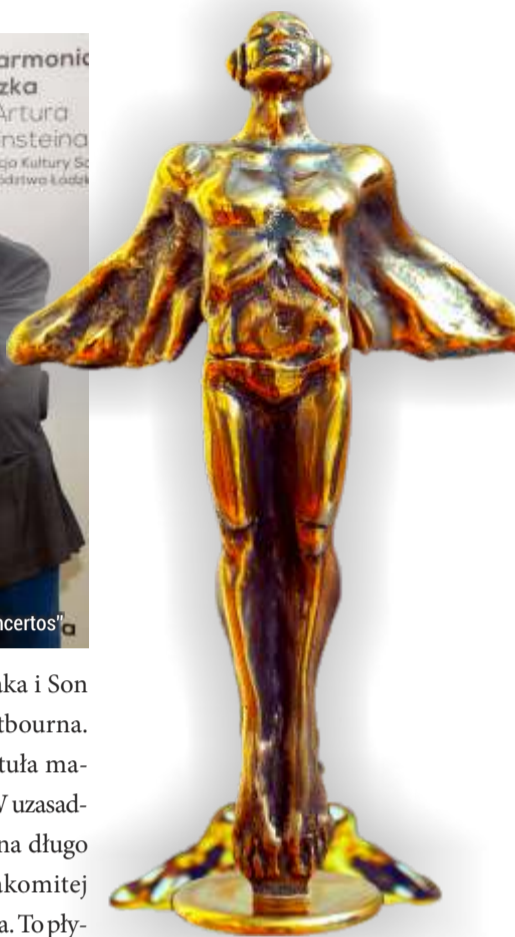
Fryderyka Filharmonia Łódzka dostała za płytę „Emil Młynarski – ViolinConcertos”

Tomasz Bęben, dyrektor naczelny FŁ: – Dostrzeżono Filharmonię Łódzką i uwierzono, że jest to instytucja, której warto zaufać. Nagroda sprawia, że możemy na szerszym forum pochwalić się naszą pracą, talentami, muzykami.

Z kolei płyta „Masses”, wydana z okazji półwiecza Chóru Filharmonii Łódzkiej została uznana za najbardziej wystrzałowe wydarzenie w łódzkiej kulturze w plebiscycie organizowanym przez magazyn „Kalejdoskop” Armatka Kultury. Chórzyści pod wodzą Dawida Bera nagrali trzy msze: Messe Basse Gabriela Fauré i dwa utwory współczesnych kompozytorów: Tongeren

Mass Krzysztofa Grzeszczaka i Son of God Mass Jamesa Whitbourn. I właśnie za to dzieło kapituła magazynu przyznała nagrodę. W uzasadnieniu napisano: „Album na długo będzie świadectwem znakomitej artystycznej kondycji jubilata. To płyta, której słucha się wiele razy”.

Nagroda „Kalejdoskopu” była pięknym prezentem na pięćdziesięciolecie Chóru Filharmonii Łódzkiej. Jubileusz miał zwieńczenie w 2020 roku. Zespół liczy 54 osoby, choć na potrzeby niektórych utworów występuje w powiększonym składzie. Dysponuje bogatym repertuarem, obejmującym wiele gatunków muzycznych, stylów i epok,

przeznaczonym dla wokalistów z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej, zespołów kameralnych oraz śpiewających a cappella. Chórzyści wykonują także kilkadziesiąt kompozycji oratoryjno-kantatowych, muzykę dawną, a także kolędy w opracowaniach tradycyjnych i współczesnych, utwory jazzowe, a nawet pieśni negro spirituals.

Maciej Petrycki

Otwarte drzwi do „Perspektywy”

To było jedno z istotnych wydarzeń kulturalnych początku 2020 roku. Uroczyste, przy udziale znanego reżysera Jana Jakuba Kolskiego, zaczęło działać w Łódzkim Domu Kultury kino „Perspektywa”.

Kino rozpoczęło działalność od filmu Jana Jakuba Kolskiego. Reżyser wziął udział w otwarciu

Kino kameralne wróciło pod skrzydła ŁDK po prawie pięcioletniej przerwie dokładnie 29 lutego 2020 roku. Nową nazwę zaproponowała miłośniczka filmów Anna Lesień, wygrywając ogłoszony przez dom kultury konkurs.

– Przyznaję, że jest to słowo ściśle związane z filmem, oznacza szeroki widnokrąg, możliwość oglądania z różnych kątów widzenia. Pasa do nowej jakości, jaką chcemy w tym miejscu stworzyć – komentował podczas uroczystego otwarcia Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego.

Jaką nową jakość kina proponuje ŁDK? W repertuarze można znaleźć filmy popularne, ale i niekomercyjne. Poza nowościami i klasykami jest także oferta specjalna, czyli babskie wieczory filmowe z biletami dla pań po 10 zł oraz „słodkie wtorki” dla seniora w cenie 10 zł za bilet plus poczęstunek.

Co ciekawe, na kinowy ekran wróciły także niezwykle obrazy wyprodukowane i przechowywane przez Wytwórnę Filmów Oświatowych w Łodzi. Jak mówił Waldemar Drozd, dyrektor ŁDK, współpraca z WFO jest szansą na ponowne otwarcie archiwów i dotarcie do widzów z produkcjami kilku pokoleń filmowców, takich jak: Wojciech Jerzy Has, Zbigniew Rybczyński, Krzysztof Zanussi, Grzegorz Królikiewicz czy Marek Koterski. Ale to nie wszystko. Wytwórnia chce także zaprezentować filmy, które powstały w czasach Instytutu Filmowego w Łodzi, powołanego do życia w 1945 roku. Organizatorzy wpadli na jeszcze jeden ciekawy pomysł. Przed filmami fabularnymi będą wyświetlane krótkie formy dokumentalne, pochodzące z archiwum „oświatówki”. Miejmy nadzieję, że do kina „Perspektywa” będzie można szybko wrócić po pandemii.

Historia wyszła do ludzi

Pociąg Polregio, kursujący na trasie z Łodzi przez Tomaszów Mazowiecki do Opoczna, został nazwany „Hubalczyk”. Uroczystość nadania imienia została zorganizowana 2 października na dworcu kolejowym w Tomaszowie Mazowieckim. Patronem honorowym wydarzenia był marszałek województwa łódzkiego Grzegorz Schreiber.

„Hubalczyk”, czyli skład Polregio 139 LINK, został przyozdobiony grafikami przedstawiającymi majora Dobrzańskiego i jego towarzyszy broni. Trasa pociągu została wybrana nieprzypadkowo – to na terenie powiatu opoczyńskiego, a dokładnie w Anielinie, 30 kwietnia 1940 r. poległ Henryk Dobrzański. Obierając go jako patrona swojego pociągu Polregio uczciło 80. rocznicę śmierci „Hubala”.

W setną rocznicę bitwy warszawskiej pociąg Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej otrzymał imię związanego z naszym regionem bohatera „cudu nad Wisłą” – kapitana Stefana Pogonowskiego.

Uroczystość odbyła się 13 sierpnia na dworcu Łódź Fabryczna. Pociąg ozdobiony jest grafikami upamiętniającymi czterech bohaterów bitwy warszawskiej, związanych z regionem łódz-

kim. Oprócz Stefana Pogonowskiego są to: ksiądz Ignacy Skorupka – kapelan wojskowy podczas bitwy, Jan Kowalewski – kryptolog, który złamał sowieckie szyfry i umożliwił odczytanie bolszewickich depech, oraz rotmistrz Aleksander Napiórkowski – poseł na Sejm Ustawodawczy, który zasłynął odważną szarżą na czele szwadronu ułanów na tyralierę nieprzyjaciela pod Ciechanowem.

11 listopada, w 102. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, biało-czerwone barwy widoczne były na budynku Urzędu Marszałkowskiego przy al. Piłsudskiego w Łodzi.

Trzy ściany, frontowa i dwie boczne, w ten niecodzienny sposób zostały podświetlone po raz pierwszy.

Chwile wytchnienia od epidemii

Nielatwo było nam świętować w 2020 roku. Jednak kilka imprez udało się zorganizować. Z zachowaniem ostrożności i zasad bezpieczeństwa. Tym bardziej będziemy wspominać imprezy, podczas których mogliśmy choć na chwilę zapomnieć o epidemicznej rzeczywistości.

Koncert finałowy obchodów 100-lecia Województwa Łódzkiego

Premiera spektaklu „Grek Zorba” w Teatrze Wielkim w Łodzi

Dożynki Województwa Łódzkiego w Uniejowie

Dni Otwarte Funduszy Europejskich w Filharmonii Łódzkiej

Dożynki Województwa Łódzkiego w Uniejowie

Koncert finałowy obchodów 100-lecia Województwa Łódzkiego

Dożynki Województwa Łódzkiego w Uniejowie. Występ Maryli Rodowicz

Radni VI kadencji Sejmiku Województwa Łódzkiego

<p>Przewodnicząca Sejmiku
Iwona Koperska
klub radnych PS okręg 7</p>			<p>Wiceprzewodniczący Sejmiku
Zbigniew Linkowski
klub radnych PS okręg 2</p>			<p>Wiceprzewodnicząca Sejmiku
Aneta Niedzwiecka
klub radnych PS okręg 4</p>			<p>Piotr Adamczyk
klub radnych PS okręg 1</p>			<p>Alicja Antczak
klub radnych PS okręg 2</p>			<p>Artur Bagieński
klub radnych PSL okręg 7</p>			<p>Paweł Błaziak
klub radnych KO okręg 1</p>			<p>Marcin Bugajski
klub radnych KO okręg 1</p>			<p>Andrzej Cholew
klub radnych PSL okręg 3</p>											
<p>Janusz Ciesielski
klub radnych PS okręg 5</p>			<p>Paweł Drazczyk
klub radnych KO okręg 1</p>			<p>Beata Drózd
klub radnych PS okręg 4</p>			<p>Włodzisław Fijałak
klub radnych PS okręg 1</p>			<p>Arkadiusz Gajewski
klub radnych KO okręg 5</p>			<p>Edward Kłodas
klub radnych PS okręg 3</p>			<p>Paweł Kowalczyk
radny niezależny okręg 4</p>			<p>Iwona Lewandowska
klub radnych KO okręg 2</p>			<p>Marek Mazar
klub radnych PSL okręg 4</p>			<p>Andrzej Owczyk
klub radnych KO okręg 3</p>			<p>Anna Rabięga
klub radnych KO okręg 1</p>			<p>Dariusz Rogul
klub radnych PS okręg 4</p>		
<p>Halina Rosiak
klub radnych PS okręg 1</p>			<p>Katarzyna Sadowska
klub radnych KO okręg 1</p>			<p>Martyna Sagan
klub radnych PS okręg 3</p>			<p>Paweł Salek
klub radnych PS okręg 5</p>			<p>Witold Słypień
klub radnych KO okręg 3</p>			<p>Edyta Strumian
klub radnych KO okręg 2</p>			<p>Ewa Wendrowska
klub radnych PS okręg 5</p>			<p>Dorota Wępkowska
klub radnych PS okręg 2</p>			<p>Waldemar Wójcicki
klub radnych PS okręg 7</p>			<p>Bożena Ziemięć
klub radnych KO okręg 1</p>			<p>Zbigniew Ziemba
klub radnych PS okręg 4</p>			<p>Jolanta Zybka-Gzik
klub radnych PSL okręg 2</p>		

Dorota Ryl od 15.12.2020

Okręgi wyborcze	1 miasto Łódź	2 powiaty: kutnowski, łęczycki, łowicki i zgierski	3 powiaty: łaski, pabianicki, pajęczański, poddębicki, sieradzki, wieluński, weruszwowski, zduńskowolski	4 miasto Piotrków Trybunalski, powiaty: bełchatowski, łódzki wschodni, piotrkowski, radomszczański	5 miasto Skierniewice, powiaty: opoczyński, rawski, skierniewicki, tomaszowski, brzeziński
-----------------	---------------	--	--	--	--